

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге
Башкарма комитеты

«08» ноября 2021ел

№ 21

**«Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә 2021-2025
елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итү
турында»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының "Кадрәк авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘМ:

- 1. Минзәлә муниципаль районының Кадрәк авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итү (кушымта итеп бирелә).**
- 2. Элеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.**
- 3. Элеге каарның үтәлешен үзем контролъдә тотам.**

Житәкче:

JF X-X Нәбиуллин

Кадрæk авыл жýрлегенðэ
2021-2025 елларга
кече нэм урта эшкуарлыкны үстөрү
Программасы

Программа паспорты

Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы расланды.

Программаның исеме:	"Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы".
Программаның заказчысы:	Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру . - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру - халыкны эш белән тәэммин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең ел саен арту; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренең өлешен арттыру; - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәэммин итү; - кече эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий ярдәм күрсәтү
Программа белән идарә итү	Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганаклары	<ul style="list-style-type: none"> -РФ бюджеты; - ТР бюджеты; - жирлек бюджеты; - бюджеттан тыш чыганаклар; - кече бизнес субъектларының үз акчалары, <p style="margin-left: 20px;">10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2021 ел-2 мең сум; 2) 2022 ел-2 мең сум; 3) 2023 ел-2 мең сум; 4) 2024 ел-2 мең сум; 5) 2025 ел – 2 мең сум.

Программаның төп башкаручылары	Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтэлешен контролъдә тоту	Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге Советы

Программа бүлекләре:

- 1. Минзэлә муниципаль районының Кадрәк авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.**
- 2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.**
- 3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.**
- 4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.**
- 5. 2021-2025 елларга Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары**

1. Минзэлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғиятнең эшлекле тормышының ин динамик һәм сыйылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

уз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәҗәсен мөстәкыйль тәэмим итүче һәм гражданлык жәмғиятенең тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғияттә эшсезлек дәрәҗәсен һәм социаль киеренkelекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәрту;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыйылмалылығы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яна технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районның Кадрәк авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте ярдәмендә ныгый бара.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Минзәлә муниципаль районның Кадрәк авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позицияләр алыш торуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алышлык булуы фонында үз финанс чараларың җитмәве;

-тамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмат җиткermәү, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль җаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм коопeraçãoне җайга салу, шулай ук эшкуарларда күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Минзэлә муниципаль районының Кадрәк авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чараптар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең ин мәһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкның барлыкка килүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан нығыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәэммин итүнең естәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэммин итү;

-кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуға юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэммин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5.

**Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлек үсеш
программасының төп чаralары**

№ т/ 6	Чаralар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вакыты
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
		2.		
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый базаны булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаralар үткәру	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатьләрен яраптыруны тәэммин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнен төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә күчерү,	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

		биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү h. б.		
3	Коррупциягә каршы тору чаralарын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү hәм тарату коррупциягә каршы тәртипнәң уңай тәжрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшкуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алыш баруның этик дәрәҗәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын hәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау карапмаган	2021-2025 еллар

2. Эшкуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктурны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп иту)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итугә ярдәм итә торган чаralар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмим итү, конкурслар hәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр h. Б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп иту. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсөн өлешчә хәл иту	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын hәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрен булдыруга hәм үстерүгә ярдәм иту.	Авыл хужалыгында кече hәм урта эшкуарлыкны тотрыкли үстерүгә ярдәм иту	РФ, ТР бюджеты	2021-2025 еллар.
3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар hәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече hәм урта эшкуарлыкны тотрыкли үстерүгә ярдәм иту	ТР бюджеты	2021-2025 еллар

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү				
1	Минзәлә муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чарагарны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшкуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит бирү .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэммин итүдә ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэммин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

		арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү		
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чарапарны мәгълүмати яктан тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Кадрәк авыл жирлеге Башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чарапарда катнашуға жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү ; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнен актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр эшләү, эшкуарларның контрольлек итүче, күзәтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлеге турында мәгълүматлылыгын арттыру	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлық түрүнда уңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру

1	Кече эшкуарлық субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуға жәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгө ярдәм итү, эшкуарлық эшчәнлегенең индекси субъектлары эшениң алдынғы тәжрибесен тарату, Минзәлә шәһәр жирлегенең социаль-иктисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
---	--	---	-------------------------	--------------------